

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 512/2014-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti LEVEN, a. s., Ulica 29. augusta 31, Banská Bystrica, zastúpenej spoločnosťou CLC advokátska kancelária s. r. o., Panenská 18, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta Mgr. Milana Tomáška, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011, rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012 a tiež postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti LEVEN, a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. augusta 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti LEVEN, a. s., Ulica 29. augusta 31, Banská

Bystrica (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej spoločnosťou CLC advokátska kancelária s. r. o., Panenská 18, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Milana Tomáška, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011, rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012 a tiež postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2013.

Napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo v právnej veci žalobcu Slovenský plynárenský priemysel, a. s., Mlynské nivy 44/a, Bratislava (ďalej len „žalobca“), o zaplatenie sumy 1 638 559,36 € s príslušenstvom proti sťažovateľke ako žalovanej rozhodnuté o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012 a proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011 tak, že mimoriadne dovolanie bolo zamietnuté ako právne nedôvodné.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v postavení odberateľa plynu uzatvorila so žalobcom 31. decembra 2002 s účinnosťou od 1. januára 2003 zmluvu o dodávke plynu č. 03/10757 (ďalej aj „zmluva o dodávke plynu“). V zmluve bol okrem iného dohodnutý režim platenia za dodaný plyn tak, že *„časť odplaty za dodávku plynu (cca 66 %) zaplatí sťažovateľ ako preddavok a zvyšná časť odplaty (doplatok) bude splatná po ukončení príslušného mesiaca na základe vyúčtovacej faktúry vystavenej žalobcom. Splatnosť doplatkov bola zmluvne podmienená o. i. vystavením riadnych faktúr s náležitosťami daňového dokladu.“*

Počas trvania zmluvy o dodávke plynu došlo medzi jej účastníkmi ku vzniku sporu o výške ceny za dodaný plyn. Podľa sťažovateľky *„žalobca jednostranne zvýšil dohodnutú cenu plynu a začal ju uplatňovať voči sťažovateľovi. Ten naďalej platil dohodnuté*

preddavky, ale vyúčtovacie faktúry vracal žalobcovi na opravu s upozornením, že fakturovaná suma nezodpovedá platnej dohode o cene. Súčasne upozornil, že nejde o faktúru so správne uvedenými zákonnými náležitosťami (jednotková cena, základ dane a výška dane z pridanej hodnoty) a podľa zmluvy sa preto doplatok na odplatu za dodávku plynu nestal splatným.“.

Žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu 16. decembra 2005 a doplnenou 24. februára 2006 domáhal proti sťažovateľke zaplata sumy 1 638 559,36 € s príslušenstvom ako nedoplatku na kúpnej cene za dodaný plyn za obdobie január až september 2005.

Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že «v priebehu konania súdy potvrdili správnosť názoru sťažovateľa, že žalobca uplatňoval nesprávnu výšku ceny a pri jej fakturácii vychádzal aj z nesprávnych parametrov dodávky. Uvedenú skutočnosť v súčasnosti nespochybňuje ani samotný žalobca. V konaní sa bolo potrebné vysporiadať popri otázke „správnej“ výšky ceny plynu platnej medzi účastníkmi konania najmä s otázkou, či sa mohla stať odplata (doplatok) za dodávku plynu splatnou aj pri nesprávnej fakturácii - pri zohľadnení zmluvne dohodnutého režimu platenia.».

Následne sťažovateľka popisuje priebeh konania pred všeobecnými súdmi a v tejto súvislosti uvádza:

«Prvostupňový súd vo svojom prvom rozhodnutí dospel (zhodne so sťažovateľom) k záveru, že žalobca skutočne fakturoval žalovanému odplatu v nesprávnej (o viac ako 14 mil. Sk vyššej) sume. Napriek tomu, že fakturácia žalobcu nezodpovedala záverom súdu o „správnej“ cene, súd bez bližšieho zdôvodnenia konštatoval, že pohľadávky žalobcu sú splatné. Odvolací súd namietol nedostatočné posúdenie otázky ich splatnosti a vyjadril názor, že na posúdenie tejto otázky je potrebné vykonať znalecké dokazovanie.

V novom prvostupňovom konaní súd vyslúchol znalca, ktorý výslovne a jednoznačne potvrdil správnosť argumentácie sťažovateľa a uviedol, že za posudzovanej situácie sa pohľadávky (s ohľadom na obchodné zvyklosti) žalobcu nestali splatnými. Prvostupňový súd napriek opakovaným návrhom sťažovateľa nevykonal dôkazy k inej dohode o cene medzi

účastníkmi konania... a opäť vydal rozhodnutie, ktorým sťažovateľa zaviazal na zaplatenie uplatnenej sumy - bez toho, že by sa vysporiadal s opačnými závermi znaleckého dokazovania.

V novom odvolacom konaní odvolací súd bez ďalšieho zmenil názor uvedený vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí a prvostupňový rozsudok potvrdil. Uviedol, že otázka splatnosti uplatnených pohľadávok je otázkou právnou, ktorú neprislúcha znalcovi hodnotiť. Sťažovateľ pritom poukazoval na to, že znalec nehodnotil právne otázky, ale o. i. obsah obchodných zvyklostí, na ktoré je potrebné prihliadnuť (§ 264 ods. 1 ObZ). Sťažovateľ opakovane upozorňoval aj na skutočnosti svedčiace o možnej zmene ceny plynu (t. j. na možnosť, že medzi účastníkmi platí iná cena, ako ustálili sudy). Na preukázanie tohto tvrdenia navrhol vypočutie svedkov. Sudy navrhované dôkazy nevykonali. Odvolací súd v závere odôvodnenia druhostupňového rozhodnutia uviedol, že ohľadom tvrdenej zmeny výšky ceny za dodávku plynu sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno.

Proti prvostupňovému rozsudku a rozsudku odvolacieho súdu podal generálny prokurátor mimoriadne dovolanie. Namietol najmä nesprávne právne posúdenie otázky splatnosti uplatneného nároku a nedostatočné odôvodnenie záverov prvostupňového resp. aj odvolacieho súdu. Najvyšší súd SR mimoriadne dovolanie zamietol rozsudkom NS SR.»

Podstata sťažovateľkiných námietok, ktorými odôvodňuje neprípustný zásah do označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2013, spočíva podľa jej argumentácie

- v neúčinnom doručení rozsudku najvyššieho súdu [o rozsudku najvyššieho súdu sa sťažovateľka dozvedela sprostredkovane od svojho bývalého právneho zástupcu, ktorému bol (nesprávne) doručovaný]. Sťažovateľka v tejto súvislosti uvádza: „... Podľa informácií od bývalého právneho zástupcu sťažovateľa bol rozsudok NS SR obratom vrátený Najvyššiemu súdu aj s upozornením na nesprávne doručovanie. Jeho nové doručenie Najvyšší súd SR (ani iný súd konajúci v dotknutej veci) nevykonal...“;

- v arbitrárnosti rozsudku najvyššieho súdu (najvyšší súd podľa sťažovateľky jej argumentáciu i argumentáciu generálneho prokurátora k posúdeniu splatnosti pohľadávok žalobcu v celom rozsahu opomenul, nezaoberal sa žiadnym z dôvodov, pre ktoré bolo

mimoriadne dovolanie podané). Sťažovateľka v tejto súvislosti namieta nepreskúmateľnosť a zmätočnosť napadnutého rozsudku;

- v porušení princípu kontradiktórnosti konania a princípu rovnosti zbraní (najvyšší súd nedoručil sťažovateľke vyjadrenie žalobcu k mimoriadnemu dovolaniu).

Za arbitrárny sťažovateľka v uvedenej právnej veci považuje aj rozsudok prvostupňového súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011 (podľa sťažovateľky „... prvostupňový súd sa vôbec nevysporiadal so závermi vykonaného znaleckého dokazovania... sťažovateľovi neumožnil konať pred súdom v rovnakej miere ako žalobcovi...“) a odvolacieho súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012 (podľa sťažovateľky „... odvolací súd... k zásadným argumentom sťažovateľa nezaujal, rovnako ako prvostupňový súd, žiadne stanovisko... Arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu spočíva aj v neodôvodnenej zmene právneho názoru odvolacieho súdu...“).

Sťažovateľka doplnila svoju sťažnosť podaním z 27. novembra 2013 „o nové skutočnosti, ku ktorým došlo po jej podaní a ktoré môžu byť významné pre rozhodnutie vo veci“. V doplňujúcom podaní okrem iného uviedla: „Sťažovateľ o. i. namieta, že k porušeniu jeho práv došlo aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý so sťažovateľom nekonal. Nedoručil mu vyjadrenie protistrany v konaní o mimoriadnom dovolaní, ani samotný rozsudok, ktorým o mimoriadnom dovolaní rozhodol (spis. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. 4. 2013...). Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedené listiny doručoval bývalému právnenému zástupcovi sťažovateľa, napriek tomu, že ukončenie právneho zastúpenia sťažovateľa bolo riadne oznámené a preukázané aktuálne konajúcemu súdu v predmetnej právnej veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky nereagoval ani na upozornenie bývalého právneho zástupcu sťažovateľa na nesprávne doručovanie a napriek opísaným okolnostiam eviduje rozsudok NS SR ako právoplatný...“

Po podaní sťažnosti, dňa 3. 10. 2012, Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal opravné uznesenie, spis. zn. 3 MOBdo/7/2012, ktorým rozhodol o oprave záhlavia rozsudku NS SR o. i. v časti označenia právneho zástupcu sťažovateľa. V odôvodnení predmetného uznesenia konštatuje..., že bývalý právny zástupca sťažovateľa, spoločnosť K., s. r. o., oznámil dňa 11. 6. 2012 súdu ukončenie jeho právneho zastúpenia

(v konaní v procesnom postavení žalovaného) a sťažovateľ si nového zástupcu nezvolil - sťažovateľ tak nebol zastúpený žiadnym zástupcom ani v čase vydania rozsudku NS SR, ani v čase jeho doručovania. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené zistenie vypustil zo záhlavia rozsudku NS SR označenie právneho zástupcu sťažovateľa...

V súčasnosti je nesporné, že ukončenie právneho zastúpenia žalovaného (sťažovateľa) bolo súdu riadne oznámené a súd napriek tomu so sťažovateľom nekonal. Došlo tým k porušeniu jeho základných práv označených v sťažnosti. Uvedené skutočnosti sťažovateľ hodnotí ako významné pre rozhodnutie o sťažnosti.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd vo veci namietaného nesprávneho postupu najvyššieho súdu pri doručovaní rozsudku sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. apríla 2013 nálezom rozhodol, že:

„Postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri doručovaní rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. 4. 2013 sťažovateľovi bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa prikazuje riadne doručiť rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. 4. 2013 sťažovateľovi v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v účinnom znení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy konania v sume 8 892,96 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

Sťažovateľka tiež navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. 4. 2013, bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č. k. 15 Cob/178/2011-758 z 25. 4. 2012, bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudkom Okresného súdu Levice, č. k. 16Cb/138/2006-643 z 10. 6. 2011 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3 MObdo 7/2012 z 23. 4. 2013, rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 15 Cob/178/2011-758 z 25. 4. 2012 a rozsudok Okresného súdu Levice, č. k. 16 Cb/138/2006-643 z 10. 6. 2011 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Levice na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- €, ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- €, ktoré je Krajský súd v Nitre povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- €, ktoré je Okresný súd Levice povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu

Najvyšší súd Slovenskej republiky, Krajský súd v Nitre a Okresný súd Levice sú povinní sťažovateľovi uhradiť spoločne a nerozdielne trovy konania v sume 14.818,94 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) „rozhodol o dočasnom opatrení... a odložil vykonateľnosť prvostupňového rozsudku a rozsudku odvolacieho súdu“.

Ústavný súd považoval za potrebné v súvislosti s konaním o sťažnosti sťažovateľky uviesť nasledovné:

Predseda najvyššieho súdu JUDr. Štefan Harabin podal 22. februára 2013 proti sudcovi IV. senátu ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi trestné oznámenie a zároveň v televíznych reláciách televízie TA3 odvysielaných 21. februára 2013 a 11. marca 2013 formuloval proti nemu osobné invektívy. Sudca IV. senátu ústavného súdu Ladislav Orosz v tejto súvislosti (aj keď sa zo subjektívneho hľadiska necítil byť predpojatý) listom z 9. septembra 2013 (ďalej len „oznámenie“) oznámil tieto skutočnosti v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde predsedníčke ústavného súdu a zároveň ju požiadal, aby zabezpečila postup podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde, t. j. aby predložila jeho oznámenie obsahujúce skutočnosti, ktoré by mohli zakladať jeho vylúčenie z prerokúvania a rozhodovania veci sťažovateľky, na rozhodnutie senátu ústavného súdu, ktorý je o ňom príslušný rozhodnúť v súlade s platným rozvrhom práce ústavného súdu.

O oznámení sudcu ústavného súdu Ladislava Orosza rozhodol I. senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 629/2013-14 z 24. októbra 2013 tak, že sudcu IV. senátu ústavného súdu Ladislava Orosza z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevyľúčil. Označené uznesenie bolo sudcovi IV. senátu ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi doručené 11. novembra 2013.

Sudkyňa Ľudmila Gajdošíková listom z 28. augusta 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona o ústavnom súde predsedníčke ústavného súdu oznámila, že okrem iných aj vo veci sťažovateľky je členkou senátu IV. ÚS ako sudkyňa, ktorá má o veci sťažovateľky rozhodovať. Napriek tomu, že sa necíti byť v uvedenej veci predpojatá pri výkone funkcie sudcu a obsah vyjadrení Štefana Harabina nijakým spôsobom neovplyvnil jej spôsobilosť rozhodovať v uvedenej veci nestranne a objektívne, vzhľadom na (i) podané trestné oznámenie Štefana Harabina (predsedu najvyššieho súdu) proti jej osobe, ako aj (ii) Štefanom Harabinom počas tlačovej besedy uskutočnenej 20. augusta 2013 prezentované hrubé urážky a podozrenia z korupčného správania sudkyne, v ktorých pokračoval na tlačovej besede v televízii TA3 konanej 23. augusta 2013, a tiež

(iii) opakované vyhlásenia Štefana Harabina o nadržiavaní sťažovateľke a o korupčnom správaní celého senátu ústavného súdu IV. ÚS vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 459/2012 predložila vec predsedníčke ústavného súdu na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O oznámení sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 592/2013-10 z 2. októbra 2013 tak, že sudkyňu IV. senátu ústavného súdu Ľudmilu Gajdošíkovú z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevyлúčil.

Následne vzniesol námietku predpojatosti sudcov ústavného súdu Ladislava Orosza, Ľudmily Gajdošíkovej a Jána Lubyho predseda najvyššieho súdu JUDr. Štefan Harabin v prípise č. KP 3/2013-54 z 28. októbra 2013 doručenom ústavnému súdu 5. novembra 2013, o ktorej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 47/2014-26 z 29. januára 2014 tak, že namietaných sudcov IV. senátu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľky nevyлúčil. Označené uznesenie bolo sudcovi spravodajcovi doručené 19. februára 2014.

Z uvedených dôvodov nebolo možné o sťažnosti sťažovateľky konať a rozhodovať v období od 9. septembra 2013 do 19. februára 2014.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012 a tiež postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2013, pričom jej podstatu tvorí nesúhlas sťažovateľky s napadnutým postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov. Kľúčovou výhradou sťažovateľky proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, je tvrdenie, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezaoberal skutočnosťou, či skutočne došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci krajským súdom a okresným súdom v napadnutom rozsudku. Krajskému súdu sťažovateľka vytýka, že jeho rozsudok vychádza z nesprávneho právného posúdenia veci.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť.

Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťou napáda rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011, ktorým ju okresný súd zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1 638 559,36 € ako doplatok kúpnej ceny za dodávku plynu za obdobie január až september 2005 na základe zmluvy o dodávke plynu z 31. decembra 2002.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bola sťažovateľka oprávnená podať odvolanie (čo aj využila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v uvedenej právnej veci o zaplatenie sumy 1 638 559,36 € sťažovateľka 2. augusta 2012 doručila generálnemu prokurátorovi opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012. Proti týmto rozhodnutiam podal generálny prokurátor mimoriadne dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. apríla 2013 v spojení s opravným uznesením z 3. októbra 2013 tak, že mimoriadne dovolanie ako právne nedôvodné zamietol.

Ústavný súd v súvislosti so skutočnosťou, že sťažovateľka podala aj podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti právoplatnému rozsudku okresného súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011 a rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012, poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej sa uvádza, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010). V okolnostiach prípadu najvyšší súd však neodmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako neprípustné, ale napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s prvostupňovým rozsudkom vecne preskúmal a v merite veci rozhodol (nešlo o procesné rozhodnutie odvolacieho súdu). Právomoc najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vecne preskúmať rozsudok krajského súdu v konaní o mimoriadnom dovolaní v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2013

Pri preskúmaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd zameril na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08).

Základom argumentácie sťažovateľky v tejto časti sťažnosti je v zásade jej nesúhlas s výkladom otázky splatnosti uplatnenej pohľadávky (faktúr vystavovaných žalobcom) pri nesprávnej fakturácii, ktorý zaujal najvyšší súd, a s tým súvisiaci námieta nedostatok odôvodnenia napadnutého rozsudku. Sťažovateľka tvrdí, že „*Najvyšší súd SR v ňom ani len nepoukazuje na právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov a nezaujíma k nim žiadne stanovisko...*“.

V súvislosti s preskúmaním napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd najprv poukazuje na tú časť jeho odôvodnenia, v ktorej sa sumarizuje priebeh predmetného konania pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom:

«Okresný súd Levice rozsudkom č. k.: 16 Cb/138/2006-643 zo dňa 10. 06. 2011 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sumu 1 638 559,36 eur s tým, že o trovách konania štátu rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Uznesením č. k.: 16 Cb/138/2006-796 zo dňa 13. 06. 2012 o trovách konania rozhodol tak, že žalovaného zaviazal nahradiť trovy konania žalobcovi vo výške 55 993,34 eur a štátu trovy konania vo výške 47,10 eur.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu domáhal voči žalovanému práva na zaplatenie sumy 49 363 239,18 Sk a na náhradu trov konania titulom kúpnej ceny vyplývajúcej zo zmluvy o dodávke plynu č.: 03/10757. Na základe zhodných tvrdení účastníkov konania mal preukázané, že sa títo na cene plynu za rok 2004 nedohodli a že pre účely stanovenia kúpnej ceny uplatnili postupy podľa platných pravidiel regulácie, ktoré vyplývajú z rozhodnutia ÚRSO č.: 0001/2003/04/P zo dňa 20. 11. 2003, podľa ktorých bola určená tarifa za rozvod zemného plynu od 01. 01. 2004 do 31. 12. 2004 odberateľom kategórie V2 nad 2 mil. m³ vrátane, do ktorej

bol zaradený aj žalovaný tak, že mesačná sadzba predstavovala 32 005,19 Sk, fixná kubická sadzba 0,67 Sk/m³, premenlivá sadzba 6,08 Sk/m³ a ročná výkonová sadzba 92,99 Sk/m³. Konštatoval, že na stanovenie výšky ceny pre rok 2007 (správne má byť „2004“, pozn.) sa uplatnili postupy pravidiel regulácie obsiahnuté v rozhodnutí ÚRSO č.: 0001/2003/04/P zo dňa 20. 11. 2003. Z obsahu zmluvy zistil, že pôvodná dohodnutá kúpna cena mala platiť až do času kým sa zmluvné strany formou dodatku nedohodnú o jej zmene, alebo do času naplnenia podmienok predpokladaných v časti A bode 7. 2. zmluvy. Vykonaním dokazovania zistil, že k uzavretiu dodatkov o zmene ceny plynu nedošlo no tým, že žalovaný neprijal žalobcov návrh na úpravu ceny plynu za rok 2004 sa na stanovenie výšky tejto ceny uplatnili postupy v zmysle platných pravidiel regulácie obsiahnuté v rozhodnutí ÚRSO č.: 0001/2003/04/P zo dňa 20. 11. 2003. Vzhľadom na to, že cena plynu v roku 2003 platila iná ako v roku 2004 a v roku 2005 sa už nemohli uplatniť pravidlá regulácie z dôvodu liberalizácie trhu s plynom, čo znamenalo pre účastníkov, že si cenu mohli dohodnúť iba formou dodatku a tým, že dodatok uzavretý nebol bolo možné účtovať iba dovedy dohodnutú cenu. Okresný súd v rozhodnutí citoval parametre pre výpočet kúpnej ceny a dospel k záveru, že celková výška dlžných súm, ktoré bol žalobca oprávnený za mesiace január až september žalovanému účtovať predstavuje 49 510 830,37 Sk / 1 643 458,49 eur/, ktorá je o 147 591,19 Sk /4 899,13 eur/ nižšia ako je výška uplatnenej sumy. K námietke žalovaného ohľadne splatnosti faktúr, konajúci súd konštatoval, že z predložených faktúr mal za preukázané, že spĺňali formálne náležitosti daňového dokladu uvedené v § 71 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH čo ani znalkyňa nenamietala a nepochybne z nich vyplývalo že predmetom vyúčtovania je zemný plyn a v akom množstve a za aké obdobie a že vyčíslenie kúpnej ceny plynu nad dohodnutý rámec malo za následok, že 17 dňom po odoslaní faktúr žalobcovi sa kúpna cena stala splatnou v rozsahu, v akom bola špecifikovaná v uvedenom tabuľkovom prehľade a túto cenu bol žalovaný žalobcovi povinný zaplatiť. Konajúci súd citoval ustanovenie § 153 ods. 2 O. s. p., § 160 ods. 1 O. s. p. a konštatoval, že vzhľadom na predmet tohto konania nemožno subsumovať pod citované ustanovenia § 153 ods. 2 a keďže žalobca si uplatňoval nedoplatok na kúpnej cene iba vo výške 49 363 239,18 /1 638 559,36 eur/ hoci mu prináleží viac, súd bol návrhom viazaný, na základe čoho žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 1 638 559,36 eur.

O odvolaní žalovaného... rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 25. apríla 2012, č. k.: 15 Cob/178/2011-758 tak, že rozsudok Okresného súdu Levice č. k.: 16 Cb/138/2006-643 zo dňa 10. 06. 2011 potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že o nich rozhodne súd prvého stupňa. Po prejednaní sporu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a preskúmaný rozsudok označil za veľmi podrobný a v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. Stotožnil sa v celom rozsahu s odôvodnením prvostupňového súdu a pre doplnenie sa zaoberal dôvodom žalovaného, že nárok žalobcu sa nestal splatným a konštatoval, že žalovaný výšku ceny nerozporoval. K otázke splatnosti konštatoval, že účinnosťou zmluvy vznikajú účastníkom práva a povinnosti zo zmluvy vyplývajúce a že žalobcovi, ktorý plnil riadne a včas, čo žalovaný žiadnym spôsobom nepopieral vzniklo právo ako predávajúcemu na zaplatenie kúpnej ceny a žalovanému ako kupujúcemu povinnosť kúpnu cenu zaplatiť. Citoval časti kúpnej zmluvy A body 9, 10, podľa ktorých je faktúra s náležitosťami daňového dokladu v prípade nedoplatku splatná do 17 dní odo dňa odoslania faktúry na poslednú dodávateľovi známu adresu. Z vykonaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že za obdobie január september 2005 mal žalobca nárok na sumu 1 643 458,49 eur a fakturoval iba sumu 1 638 559,36 eur, teda cenu nižšiu. Podľa odvolacieho súdu žalovaný nepreukázal pri fakturácii porušenie povinnosti žalobcu zo zmluvy, nakoľko vrátenie faktúr žalovaným nemožno považovať za úkon, ktorý by bol významným dôvodom pre posúdenie splatnosti predmetných faktúr. Odvolací súd zároveň uviedol, že znalcovi neprináleží hodnotiť právne otázky a vyhodnotené aj otázky splatnosti prvostupňovým súdom označil za vecne správne, nakoľko podľa odvolacieho súdu všetky žalobcom vystavené faktúry spĺňali zákonné náležitosti daňových dokladov, a preto aj odvolací súd dospel k záveru, že 17. deň po odoslaní faktúr žalovanému sa kúpna cena stala splatnou. Za porušenie zásad poctivého obchodného styku, odvolací súd označil odmietnutie zaplatiť kúpnu cenu žalobcovi vo výške ním uznanej za riadne a včas dodaný tovar. Podľa odvolacieho súdu, žalovaný neunesol dôkazné bremeno na jeho dohady, ktoré sám označoval za zmeny. Argumentáciu žalovaného týkajúcu sa nemožnosti jeho vyjadrenia k vyjadreniu žalobcu zo dňa 30. 05. 2011 označil

za irelevantnú, keďže ani súd v jeho odôvodnení s argumentáciu vo vyjadrení žalobcu sa

nezaoberal. Odvolací súd uviedol, že dovolanie nepripustil, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného právneho významu...»

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyšší súd poukazuje na obsah mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, pričom uvádza, že podľa generálneho prokurátora:

„... v rozhodnutiach ide o omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav a mylnú aplikáciu predpisov, keďže súd použil iný právny predpis ako mal použiť alebo aplikoval síce správny právny predpis ale nesprávne ho vyložil. Na základe uvedených skutočností za základnú spornú otázku označil otázku splatnosti faktúr a v tejto súvislosti poukázal na to, že správnu výšku ceny plynu súdy ustálili až v priebehu konania a z tohto dôvodu sa nemožno stotožniť s právnym záverom súdov, že pohľadávky sa stali splatnými aj pri nesprávnej fakturácii to jest preukázanej nesprávnosti faktúr. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Obo V 103/2005 uviedol, že deň splatnosti môže byť účastníkmi zmluvných strán dohodnutý rôzne, teda môže byť viazaný nielen na konkrétny deň, ale na tento konkrétny moment môže byť viazaný aj na splnenie ďalších podmienok, tak ako to bolo v tomto prípade. Uviedol, že ak teda v konkrétnom prípade bola splatnosť záväzku určená dohodou strán to jest zmluvou o dodávke plynu z 31. 12. 2002 a táto splatnosť bola viazaná nielen na čisto formálne náležitosti ako to posúdili konajúce súdy, ale aj na vecnú správnosť fakturovanej ceny plynu, ktorá podmienka nebola v danom prípade dodržaná. Keďže cenu plynu vypočítali až súdy podľa generálneho prokurátora nemožno uzavrieť otázku splatnosti záväzku že nastal v zmysle § 340 ods. 1 Obchodného zákonníka. Aj s poukazom na ustanovenie § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka uviedol, že v danom prípade autorom zmluvy bol žalobca, ktorý musel vedieť že faktúra nespĺňala požiadavku daňového dokladu to jest požiadavku správne vypočítanej ceny plynu teda údaj pre základ dane. Na základe uvedeného podľa generálneho prokurátora súdy nesprávne posúdili otázku splatnosti faktúr v posúdení časového okamihu kedy vznikne právo veriteľovi od dlžníka tento peňažný záväzok vymáhať.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní uplatňoval aj s poukazom na § 219 ods. 2 O. s. p. aj odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom nakoľko nedal

v rozhodnutí presvedčivú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom veci, čo označil za ďalší dovolací dôvod.

K mimoriadne dovolaniu zaujal stanovisko žalobca, podaním doručeným súdu dňa 27. 12. 2012 a mimoriadne dovolanie označil za neprípustné a spôsob odkladu vykonateľnosti za prinajmenšom za zarážajúci, nakoľko žalovaný nezaplatil pohľadávky žalobcu počas 7 rokov pred podaním mimoriadneho dovolania. Poukázal na to, že súdne konanie od podania návrhu trvalo šesť rokov nakoľko žalovaný využil všetky obštrukcie priebehu konania. Ako najvýraznejšiu obštrukciu označil, neprípustné dovolanie proti zrušujúcemu uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k.: 15 Cob 194/2008-493 č. 1. 504, teda dovolanie proti rozhodnutiu ktorým krajský súd v prospech žalovaného zrušil rozsudok prvostupňového súdu ukladajúci žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi predmetné dodávky zemného plynu, čím žalovaný dosiahol viac ako 14 mesačné predĺženie konania. Za príznačné, označil, že generálny prokurátor v svojom mimoriadnom dovolaní vôbec nespomína toto dovolanie žalovaného, ktorým zjavne zneužíval svoje procesné práva a bezdôvodne zaťažoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v odmietajúcom uznesení 4 Obdo 15/2009 konštatoval, že žalovaný nebol oprávnenou osobou na podanie dovolanie odhliadnuc od iných dôvodov neprípustnosti dovolania. Poukázal na ďalšiu snahu žalovaného predĺžiť súdne konania podaním sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý ju odmietol. Podľa žalobcu generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie v prospech subjektu, ktorý na úkor akcionára aj na úkor štátu sa obohatil dlhoročnými bezplatnými dodávkami plynu v objekte 20 000 000 eur /600 000 000 Sk/. Podľa žalobcu nie sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania 2 a 4 to jest porušenie zákona a ochrana práv a zákonom chránených záujmov osôb určených týmto ustanovením. Poukázal na to, že v samotnom mimoriadnom dovolaní nie je ani zmienka, aké práva a právom chránené záujmy žalovaného sa vyžadujú, aby ich Generálny prokurátor chránil mimoriadnym dovolaním. Za ďalšiu chybu mimoriadneho dovolania označil, že nesprávne označuje právneho zástupcu žalobcu. Predmetné mimoriadne dovolanie žalobca označil za také, ktoré spôsobuje značnú disparitu medzi účastníkmi a bráni žalobcovi využiť možnosť domáhať sa ďalej v exekúcii, čo i len čiastočnej reparácie protiprávneho konania žalovaného.

K samotnej otázke vecnej správnosti fakturácie žalobca uviedol, že v dôsledku ktorej skutočnosti podľa generálneho prokurátora nenastala splatnosť, žalobca uvádza, že takýto pojem slovenské predpisy ani nepoznajú a celú právnu konštrukciu označuje za špekulatívnu tendenčnú za účelom chrániť žalovaného ktorý sa zavrhnutia hodným spôsobom obohacoval na úkor žalobcu a štátu. Zároveň žalobca poukázal na novú právnu úpravu s účinnosťou od 01. 01. 2013 ako treba posudzovať faktúry a aký následok majú a to v ustanovení § 3 ods. 2 zákona č. 362/ 2012 Z. z. Podľa žalobcu neexistuje dôvod, prečo by pohľadávka v oprávnenej výške nemala byť splatnou. V zmysle uvedených dôvodov, žalobca navrhol mimoriadne dovolanie odmietnuť prípadne zamietnuť a zaviazať žalovaného na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.“

Najvyšší súd ako súd dovolací po zistení, že boli splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), a po vyhodnotení argumentácie generálneho prokurátora dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie „je právne nedôvodné“, pričom v súvislosti s týmto záverom predovšetkým uviedol:

„Predmetom mimoriadneho dovolania je, či konajúci súd v napadnutom rozhodnutí rozhodol v súlade s zákonom, keď žalovaného na zaplatenie sumy za odber plynu zaviazal. Z predložených dôkazov je nesporné, že žalovaný plyn vo fakturovanej výške odobral a žalobcovi nezaplatil. Fakt, že žalovaný vo fakturovanej výške odobral je zrejmý aj zo znaleckého posudku a ničím tento fakt spochybnený nebol.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti mimoriadneho dovolania je, či konajúci súd pochybil, keď neskúmal a kedy bol dôvodný nárok žalobcu splatný. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný plyn odobral čo potvrdil aj znalecký posudok spracovaný v priebehu konania Nesporné je, že žalovaný plyn v znaleckom posudku uvedenej výške odobral a nezaplatil. Ustanovený znalec súdom v priebehu konania skúmal dôvodnosť fakturácie, na základe ktorej bol žalobcom návrh na začatie konania o zaplatenie spornej sumy podaný. Zo znaleckého posudku je zrejmé, že fakturácia žalobcu bola dôvodná. Povinnosť skúmať splatnosť fakturácie v danom prípade nemôže byť daná, nakoľko pokiaľ sa znalecky preukázalo, že výška sumy uplatnenej návrhom na začatie

fakturácia bola dôvodná nemôže byť potrebné skúmať splatnosť faktúr, ktoré boli splatné v čase návrhu na začatie konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle uvedených dôvodov mimoriadne dovolanie označil za nedôvodné a s poukazom na ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243i ods. 2 O. s. p. ho zamietol. “

V súvislosti s námietkami sťažovateľky proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

V rámci predbežného prerokovania sťažnosti sa ústavný súd zaoberal otázkou, či sťažovateľkou namietaný postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 pri prerokovaní mimoriadneho dovolania a jeho rozsudok z 23. apríla 2013 opodstatňujú prijatie sťažnosti na ďalšie konanie vo vzťahu k ňou formulovanej požiadavke na ochranu ústavnosti v rozsahu ňou označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Podľa § 243f ods. 1 písm. a) a c) OSP mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 OSP, ak rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie predstavuje omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, ku ktorému dochádza tak, že súd použije iný právny predpis, ako mal použiť, alebo súd aplikuje správny právny predpis, avšak ho nesprávne vyloží. Právny záver sa môže týkať bezprostredne predmetu konania, ale aj posúdenia predbežnej otázky, dôkazného bremena, viazanosti súdu rozhodnutím iného orgánu a pod.

Základom oboch dovolacích dôvodov uplatnených v mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora je tvrdenie, že *„ak teda v tomto konkrétnom prípade bola splatnosť záväzku určená dohodou strán, t. j. Zmluvou o dodávke plynu z 31. decembra 2002 a táto splatnosť bola viazaná nie len na čisto formálne náležitosti (ako to posúdili konajúce súdy) ale aj na vecnú správnosť fakturovanej ceny plynu, ktorá podmienka nebola v danom prípade dodržaná, nakoľko cenu plynu vypočítali až konajúce súdy, nemožno v žiadnom prípade uzavrieť, že splatnosť záväzku v zmysle § 340 ods. 1 Obchodného zákonníka nastala.“*. V okolnostiach prípadu podľa sťažovateľky, ako aj generálneho prokurátora *„konajúce súdy vec nesprávne právne posúdili, keď zo zisteného skutkového stavu veci v otázke splatnosti faktúr vystavených žalobcom a v posúdení časového okamihu, kedy vznikne veriteľovi právo od dlžníka tento peňažný záväzok na súde vymáhať, vyvodili nesprávne právne závery“*.

V nadväznosti na námietky sťažovateľky ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (m. m. I. ÚS 241/07).

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu z 23. apríla 2013 je zrejmé, že dovolací súd sa nestotožnil s dovolacími dôvodmi generálneho prokurátora, ktoré sa týkali výkladu pojmu splatnosť záväzku (splatnosť faktúr vystavovaných žalobcom) v závislosti na správnom obsahu faktúr (a to nielen z hľadiska formálneho, ale najmä z hľadiska ich vecnej správnej) a hodnotenia toho, či v danom záväzkovom vzťahu vôbec došlo k momentu splatnosti záväzku sťažovateľky uhradiť rozdiel v kúpnej cene plynu.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. apríla 2013 (s prihliadnutím na obsah rozsudku súdu prvého stupňa sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012, ktoré boli v dovolacom konaní preskúmané) dospel k názoru, že zo záverov dovolacieho súdu týkajúcich sa posudzovanej právnej otázky (či nárok uplatnený žalobcom na doplatok kúpnej ceny za dodávku plynu na základe zmluvy o odbere plynu sa stal splatným, pozn.) nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

V posudzovanom prípade podľa názoru ústavného súdu nemožno hodnotiť napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ako arbitrárny, pretože v jeho odôvodnení, aj keď stručne, sú uvedené skutočnosti, ktoré viedli dovolací súd k záveru o dôvodnom zaviazaní sťažovateľky na zaplatenie oprávnenej sumy za odber plynu bez toho, aby skúmal, kedy bol dôvodný nárok žalobcu splatný.

Argumenty uvedené v odôvodnení, ktoré viedli dovolací súd k rovnakému právnomu posúdeniu veci, aké zaujal súd prvého stupňa aj odvolací súd (pri úplnom zistení skutkového stavu veci a pri použití správneho právneho predpisu), t. j. že

- medzi žalobcom a sťažovateľkou bola uzavretá písomná zmluva o odbere plynu s dohodnutým spôsobom fakturácie,
- pri nepreukázaní porušenia povinností žalobcu zo zmluvy sťažovateľka neuhradila doplatok kúpnej ceny za odber plynu za obdobie január až september 2005, pričom objem

odberu plynu ani súdmi v priebehu konania ustálenú kúpnu cenu za odobratý plyn nerozporovala,

- a teda v konaní nesporne preukázaná dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu (len istiny ešte v nižšej sume než na akú mal žalobca právny nárok) nevyvolala potrebu skúmať splatnosť fakturácie v danom prípade (najvyšší súd týmto považoval sporné faktúry za splatné), sú podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné (navyše ak súčasťou uplatneného nároku žalobcu nie sú úroky z omeškania) a nesignalizujú, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd sa *expressis verbis* nevysporiadal v napadnutom rozsudku s jej argumentáciou. Podľa názoru ústavného súdu z odôvodnenia rozsudku z 23. apríla 2013 je zrejmé, akými úvahami sa najvyšší súd spravoval a na základe akých dôvodov mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora ako nedôvodné zamietol. Najvyšší súd sa tak v odôvodnení napadnutého rozsudku minimálne nepriamo vysporiadal aj s argumentáciou sťažovateľky.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd z obsahu listín pripojených k sťažnosti zistil, že na návrh žalobcu a okresným súdom vydaného poverenia na vykonanie exekúcie je na Exekútorskom úrade Mgr. Jozefa Deáka, Horná 23, Banská Bystrica, vedené proti sťažovateľke exekučné konanie pod sp. zn. EX 1159/2012. Obsahom námietok proti exekúcii, ktoré podala sťažovateľka listom z 26. júna 2012, je však tvrdený zánik pohľadávky žalobcu na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 16 Cb 138/2006 z 10. júna 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15 Cob 178/2011 z 25. apríla 2012 započítaním škody, ktorá mala sťažovateľke vzniknúť následným prerušením dodávky plynu žalobcom sťažovateľke. Nedôvodnosť existencie samotnej pohľadávky žalobcu, resp. jej výšky, na ktorú bola sťažovateľka zaviazaná napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov, ale v námietkach proti exekúcii sťažovateľka už neuvádza.

Z uvedených dôvodov ústavný súd zastáva názor, že medzi rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. apríla 2013 a obsahom sťažovateľkou označeného

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

4. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 z 23. apríla 2013 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2013

Spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa okrem iného (a predovšetkým) princíp „rovnosti zbraní“, t. j. princíp, že každá strana v procese musí mať rovnakú možnosť hájiť svoje záujmy a že žiadna z nich nesmie mať podstatnú výhodu voči protistrane (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Delcourt proti Belgicku zo 17. 1. 1970, vo veci Dombo Beheer B. V. proti Holandsku z 27. 10. 1993 a pod.). Princíp rovnosti zbraní hrá dôležitú úlohu v každom štádiu súdneho konania a vo vzťahu k rôznym subjektom. Tento princíp je *expressis verbis* vymedzený v čl. 47 ods. 3 ústavy a *implicitne* tvorí aj súčasť obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Rovnosť účastníkov súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania (osobitne sporového konania) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (II. ÚS 35/02, IV. ÚS 126/09).

Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd jej v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 nedoručil rozsudok z 23. apríla 2013 ani vyjadrenie žalobcu k mimoriadnemu dovolaniu. Sťažovateľka sa o existencii predmetného rozsudku dozvedela

od svojho bývalého právneho zástupcu, ktorému bol rozsudok nesprávne doručovaný, hoci ukončenie právneho zastúpenia malo byť riadne oznámené prvostupňovému súdu listom zo 6. júna 2012, doručeným 11. júna 2012.

Z obsahu doplnenia sťažnosti z 27. novembra 2013 a z vyžiadaného súdneho spisu najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že 2. augusta 2013 predložil okresný súd najvyššiemu súdu svoj spis sp. zn. 16 Cb 138/2006 na posúdenie správnosti uvedenia právneho zástupcu sťažovateľky v záhlaví rozsudku najvyššieho súdu z 23. apríla 2013, s poukazom na to, že spoločnosť K., s. r. o., v zmysle jej oznámenia zo 6. júna 2012 už sťažovateľku ako žalovanú v konaní nezastupuje. Následne najvyšší súd 3. októbra 2013 vydal opravné uznesenie, ktorým opravil svoj rozsudok sp. zn. 3 MObdo 7/2012 z 23. apríla 2013 v záhlaví v časti označenia zástupcu žalovaného tak, že zo záhlavia sa vypúšťa text „*zast. K., s. r. o., ...*“. Predmetné opravné uznesenie bolo 21. októbra 2013 doručené sťažovateľke a v ten istý deň jej bol doručený aj rozsudok najvyššieho súdu z 23. apríla 2013 (uvedené vyplýva z doručeníek pošty, ktorých fotokópie sú súčasťou zberného spisu sp. zn. 3 MObdo 7/2012, pozn.). Pokiaľ teda aj najvyšší súd pochybil pri doručovaní svojho rozsudku sp. zn. 3 MObdo 7/2012 z 23. apríla 2013, uvedené pochybenie bolo odstránené jeho postupom po vydaní opravného uznesenia z 3. októbra 2013.

Keďže najvyšší súd vykonal všetky úkony spojené s riadnym doručením napadnutého rozsudku z 23. apríla 2013 sťažovateľke, a tak napravil svoje procesné pochybenie, ktoré malo vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy aj ústavný rozmer, poskytol podľa názoru ústavného súdu sťažovateľke dostatočnú ochranu jej základného práva na súdnu ochranu. Pokiaľ bola náprava vo veci sťažovateľky vykonaná v rámci všeobecného súdnictva, ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie označených základných práv sťažovateľky.

Podstatou ďalšej námietky sťažovateľky je jej tvrdenie, že najvyšší súd jej nedoručil ani vyjadrenie žalobcu, ktoré žalobca na výzvu súdu 27. decembra 2012 podal k mimoriadnemu dovolaniu, ku ktorému „*považoval za potrebné sa vyjadriť*“. Nedoručením vyjadrenia žalobcu k mimoriadnemu dovolaniu sťažovateľke došlo podľa nej

k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu, rovnosť účastníkov a spravodlivý proces. V tejto súvislosti poukázala sťažovateľka na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Hudáková proti Slovenskej republike z 27. 4. 2010, rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 204/2011 a na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 335/06.

Ústavný súd ani v tejto veci nemá dôvod spochybňovať, že vo viacerých predchádzajúcich prípadoch dospel k záveru, že nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces (m. m. I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06), a možno ho kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom.

Zároveň ale ústavný súd pripustil, že v niektorej veci môže byť absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku druhého účastníka konania právne irelevantná. O taký prípad ide vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku, teda vtedy, keď vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku (IV. ÚS 462/2010).

Ústavný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade absencia stanoviska sťažovateľky k vyjadreniu žalobcu k mimoriadnemu dovolaniu z ústavného hľadiska nespochybňuje napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, pretože najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení žalobcu k mimoriadnemu dovolaniu, t. j. absencia stanoviska sťažovateľky k vyjadreniu žalobcu k mimoriadnemu dovolaniu nemala zásadný vplyv na rozhodnutie najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní v neprospech sťažovateľky, ktorá na tento nedostatok upozornila.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy označeným postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 MOBdo 7/2012 a jeho

rozsudkom z 23. apríla 2013, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Dospel totiž k záveru, že intenzita tohto pochybenia najvyššieho súdu nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia označeného základného práva sťažovateľky napadnutým postupom a rozsudkom najvyššieho súdu po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2014